PÄIVÄN TIMANTTI: Mahtisuvun perijä Jussi Herlin sympatisoi julkisesti Elokapinaa ja feminismiä: "Ei tässä kapitalismista olla luopumassa"

HS-ANALYYSI: Hallitus on yllättäen lähellä saavuttaa työllisyystavoitteen, johon aiemmat hallitukset ovat pyrkineet vuodesta 2003

MAINOS: Lunasta nyt kertaluontoinen etusi ja kokeile Hesaria 2 viikkoa maksutta!

Kulttuuri | Näyttelyarvostelu

Poikkeuksellinen näyttely pienistä taide-esineistä on ehkä koko vuoden laajin ja kansainvälisin Suomessa

Lähes 300 taiteilijan näyttelyn lähtökohtana on arkeologiasta peräisin oleva käsite manuport, joka tarkoittaa kämmenen kokoisia luonnonesineitä, joita esihistorialliset ihmiset kuljettivat mukanaan.

Näkymä näyttelyyn. Taustalla osa Pavel Mikuševin seinämaalauksesta Sienen hehku, 2021. KUVA: JUSSI TIAINEN

Timo Valjakka
14:01

Nykytaide

First International Festival of Manuports 10.10. saakka Kohtassa, Teurastamo, Työpajankatu 2B. Ti–pe 12–18, la–su 12–16.

FIRST International Festival of Manuports on monella mittarilla suurin ja kansainvälisin Suomessa tänä vuonna järjestetty näyttely. Siihen osallistuu 278 taiteilijaa viideltä mantereelta ja 36 maasta. Yksittäisiä esineitä on esillä runsaat 300 ja niiden lisäksi kaksi suurta seinämaalausta, tekijöinä **Oscar Chan Yik Long** (s. 1988 Hong Kong) ja **Pavel Mikušev** (s. 1962 Komin tasavalta, Venäjä).

Osa Oscar Chan Yik Longon tussimaalauksesta Pun-Gu, 2021. KUVA: JUSSI TIAINEN

Poikkeuksellisen näyttelyn lähtökohtana on arkeologiasta peräisin oleva käsite manuport. Se tarkoittaa kämmenen kokoisia luonnonesineitä, joita esihistorialliset ihmiset kuljettivat mukanaan. Tyypillinen manuport on kivi, jonka muoto tuo mieleen ihmisen tai eläimen.

VANHIMMAT manuportit ovat miljoonia vuosia vanhoja, paljon vanhempia kuin luolamaalaukset. Ne osoittavat, että jo ihmisen varhaisimmat esi-isät kykenivät kuvalliseen ajatteluun ja esteettiseen arvottamiseen. Ne ovat avaimia ihmisyyden ytimeen.

Näyttely muistuttaa myös, että manuportit eivät ole vain arkeologinen ilmiö. Niitä sisältyi esimerkiksi 1500-luvun hoveissa suosittuihin kuriositeettikabinetteihin, jotka johtivat museokokoelmien syntyyn. Moni meistä poimii talteen kiinnostavan muotoisen kiven tai ajopuun kappaleen sellaisen nähdessään.

ERIKOISET luonnonesineet ovat hyvin edustettuina näyttelyyn lähetetyissä oman aikamme manuporteissa. Esillä on niiden lisäksi hämmentävän rikas esineiden kirjo pienoisveistoksista digitaalisiin tulosteisiin. Yhteistä niille on vain koko. Ne ovat käteen sopivia ja postissa kulkevia.

Näyttely on poikkeuksellinen myös siksi, että se on ollut kaikille avoin. Kuka tahansa on voinut tarjota teoksiaan, ja kaikki Helsinkiin saapuneet on myös asetettu esille. Toteutus tuo mieleen 1900-luvun lopulla kukoistaneen postitaiteen, joka ylisti taiteen vapautta ja haastoi taidemaailman valtarakenteet sekä taloudelliset ja maantieteelliset hierarkiat.

Yksityiskohta näyttelystä First International Festival of Manuports taidehalli Kohtassa. KUVA: JUSSI TIAINEN

KIRKKAANPUNAISIIN vitriineihin aseteltujen esineiden runsautta tasapainottavat suuret, tätä näyttelyä varten toteutetut seinämaalaukset, jotka ovat kiehtovia myös itsessään.

Oscar Chan Yik Long on tehnyt mittavan tussimaalauskoosteen, jossa kiinalainen mytologia ja itämaiset kauhufilmit lomittuvat länsimaisiin käsityksiin tulisesta helvetistä. Kuohuvan kuvatulvan keskellä jää avoimeksi, onko maailma vasta syntymässä vai jo tuhoutumassa.

Taiteilija Pavel Mikušev ja osa hänen teoksestaan Sienen hehku, 2021. KUVA: JUSSI TIAINEN

Pavel Mikuševin mustapohjaiset abstraktiot tuovat mieleen venäläisen kansantaiteen syvät kaivot, varhaisen venäläisten avantgarden diagonaalit sekä digitaalisen avaruuden rajattomuuden.